

Clëntenadviesraad Alphen aan den Rijn,

Postbus 13, 2400 AA Alphen aan den Rijn.

Inwonersadviesraad Alphen aan den Rijn

Postbus 13, 2400 AA Alphen aan den Rijn.

Adviesraad Sociaal Domein Kaag en Braassem,

Secr. Mw. A.H.S. van der Meer-van Willigenburg, Zuideinde 34, 2371 BW Roelofarendsveen.

Wmo-adviesraad Nieuwkoop,

Secr. Mw. J. Kelder p/a Gemeente Nieuwkoop, Wmo adviesraad, postbus 1, 2460 AA Ter Aar

Datum, 26 mei 2017

Betreft: Gevraagd advies met betrekking tot de Kaders Bedrijfsplan Werkbedrijf

Geachte Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten:

- Alphen aan den Rijn,
- Kaag en Braassem,
- Nieuwkoop.

In het verslag Werkgroep Participatiewet 4 april 2017 van de gemeente Alphen aan den Rijn staat op pagina 2 het volgende vermeld: *Wat mevrouw Renkema drijft is de betrokkenheid bij de doelgroep en de maatschappelijke opdracht die gemeenten hebben om een goede invulling te geven aan de zorg voor de 'oude' populatie die voorheen viel onder de WSW, maar ook aan de ambities om iedereen in de samenleving, op welke manier dan ook, mee te laten doen onder het motto 'Werken is de beste zorg voor mensen'.*

Volgens de gezamenlijke adviesraden de cliëntenraad Alphen aan den Rijn, de Inwonersadviesraad Alphen aan den Rijn, de adviesraad Sociaal Domein Kaag en Braassem en de Wmo-adviesraad gemeente Nieuwkoop (hierna: de adviesraden) is dit precies waar het om gaat bij het nieuwe Werkbedrijf, waarin de voormalige SWA, het team re-integratie van het Serviceplein en het Werkgeversservicepunt zullen opgaan.

In dit gezamenlijke advies willen de adviesraden aan de colleges van B&W van de drie gemeenten enige adviezen/aandachtspunten/tips meegeven voor een goede invulling van dit Werkbedrijf. Opgemerkt wordt dat ook in dit traject weer (te) weinig tijd is ingeruimd voor goede advisering door de adviesraden, een probleem dat zich de laatste jaren steeds vaker voordoet en waarvoor de adviesraden de nodige aandacht vragen van uw colleges maar ook van de diverse betrokken ambtenaren.

De adviesraden gaan bij hun advisering uit van het stuk Kaders Bedrijfsplan Werkbedrijf.

Met betrekking tot dit stuk merken de adviesraden allereerst op:

- dat dit stuk gekenmerkt wordt door wollig taalgebruik,
- onvoldoende taalkundige controle,
- vaagheid,
- wie is opsteller?,
- is dit een concept/definitief stuk met andere woorden wat is de status van deze door de kwartiermaker mw. Renkema begin mei 2017 aan de adviesraden toegezonden versie?

-Blz.3 2^e alinea De Participatiewet Een positieve omschrijving, waaraan volgens de adviesraden iets ontbreekt. Immers niet vermeld wordt dat de noodzaak tot veranderen mede wordt ingegeven door de negatieve financiële positie van de SWA. De adviesraden zijn van mening dat dit iets is wat niet ontkend moet worden, maar als een gegeven nadrukkelijk meegenomen dient te worden. Dit raakt namelijk hetgeen in de laatste twee zinnen op blz.3 van de 1^e alinea van onderdeel In Uitvoering wordt gesteld.

-Blz.5 3^e alinea 'In de lijn van....' Dit is een passage die de adviesraden nadrukkelijk onderschrijven. Zij benadrukken dat het goed is dat de gemeenten gaan over het 'wat' en dat het 'hoe' wordt overgelaten aan de professionals van het Werkbedrijf. Vanzelfsprekend dient het 'wat' duidelijk omschreven te zijn en moet hierop controle/evaluatie worden toegepast.

-Blz.3 laatste alinea: De adviesraden merken op dat uit dit stuk en uit het koersplan is begrepen dat alle inwoners van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Kaag en Braassem en Nieuwkoop die werkzoekend zijn en een uitkering hebben, dus werklozen met arbeidspotentieel, zullen worden doorgeleid naar het Werkbedrijf. Op de pagina's 3 en 11 worden cijfers genoemd. De adviesraden vragen zich af of, gelet op het inwonertal van de drie gemeentes, deze cijfers juist zijn?

-Blz.6 2^e alinea de passages vanaf 'De opdracht is helder'. Deze passages worden door de adviesraden positief beoordeeld, maar voor de verwezenlijking dient volgens de adviesraden nadrukkelijk sprake te zijn van het bieden van individueel maatwerk. Dit betekent dat binnen het Werkbedrijf een verscheidenheid aan deskundigheid aanwezig dient te zijn. Nadrukkelijk adviseren de adviesraden in dit verband dat opbouw van relaties over de diverse gemeentegrenzen en buiten de regio van groot belang is.

-Blz.6 onderdeel 1.3 Governance In de eerst bullet wordt gesproken over 'de directie' en op blz.8 3^e regel van boven over 'directieteam'. De adviesraden vragen zich af of dit hetzelfde is en uit wie deze directie/directieteam bestaat?

-Blz.7 1^e alinea onder schema Hier wordt gesproken over het onderbrengen van de productie in een BV. Voor de adviesraden is dan de vraag wat de juridische status is van het Werkbedrijf. Overigens in het schema ontbreekt de BV van het productiebedrijf. Onduidelijk is hoe de ophanging van het Werkbedrijf binnen de gemeente gaat plaatsvinden, hierbij rekening houdend met ook nog een BV. (zie ook de vraag bij blz.9 Meten en weten hierna)

-Blz.7 Sturing Bij het eerste gedachtestreepje wordt gesproken over een Raad van Advies. Dit levert bij de adviesraden de volgende vragen op:

- Wat zijn de bevoegdheden van deze Raad van Advies en waar zijn deze omschreven?
- Naar de mening van de adviesraden horen hier ook de cliënten in vertegenwoordigd te zijn. Waarom zijn zij niet vermeld? Gekoppeld hieraan merken de adviesraden op dat in het hele stuk de aandacht voor de positie van de cliënten heel mager is. In dit verband bevelen de adviesraden dan ook aan de mogelijkheid van de vorming van een Cliëntenraad voor het hele Werkbedrijf te bezien.

-Blz.8 2^e alinea: Hier wordt als belangrijke stakeholder het onderwijs genoemd. De adviesraden benadrukken het grote belang van goed contact en goed overleg met het onderwijs, zodat het onderwijs tijdig kan inspelen op de vraag vanuit het bedrijfsleven. Dit is een vorm van preventie die ervoor zorgt dat minder jongeren tussen wal en schip geraken en dus in het traject van het Werkbedrijf terecht komen.

-Blz.9 Meten en weten De eerste alinea levert een tweetal vragen/opmerkingen op bij de adviesraden. Hier wordt gesproken over 'het werkbedrijf als intern verzelfstandigde afdeling'. Dit klinkt als een contradictio in terminus.

- Gevraagd wordt een nadere uitwerking hiervan te geven waaruit duidelijk wordt wat dit betekent: een (gemeentelijke) afdeling of een aparte organisatie of ?

-Het onderdeel heet 'Meten en weten'. Hiermee zijn de adviesraden het eens, maar zij geven aan dat, om later echt resultaat te kunnen meten, het noodzakelijk is om bij de aanvang een startfoto oftewel een nulmeting te doen. Wordt dit gedaan?

-Blz.10 Dienstverleningsovereenkomsten Dit leidt tot een vraag bij de adviesraden. Door de gemeenten Kaag en Braassem en Nieuwkoop zullen door middel van DVO's zaken worden afgenomen bij het Werkbedrijf.

De vraag van de adviesraden is: is voor deze gemeenten sprake van gedwongen winkelnering of hebben zij (al dan niet op termijn) ook de vrijheid om diensten elders af te nemen, bijvoorbeeld bij de Zijlbedrijven in Leiden?

-Blz.11 'Voor de doelgroepen wordt ingezet op' Hier missen de adviesraden het bieden van beschut werk. Immers de genoemde drie inzetten zullen niet voor iedereen het gewenste resultaat opleveren. De zorg voor wie dat niet lukt, dient volgens de adviesraden nadrukkelijk vermeld te worden.

-Blz.12 De op een na laatste alinea. Deze alinea levert een vraag op bij de adviesraden. Bij 3 staat vermeld: 'De kandidaat ziet af van de uitkering (vanwege andere activiteiten).' Vraag: Op wat voor manier is dit een **optie** voor een werkplan?

-Blz.13 2.4 Transformatieopgave II : productie Tegen het gestelde in de eerste zin maken de adviesraden bezwaar. Gesteld wordt dat het huidige productiebedrijf vanouds is ingezet om de SW doelgroep **aan het werk te houden**. De adviesraden vinden dat dit denigrerend kan overkomen en zijn van mening dat het ging om mensen **een zinvolle arbeidsbesteding te bieden**. De SWA was 'hun bedrijf, hun werk', waar ze trots op waren. De adviesraden merken op dat bij uitplaatsing van deze mensen naar regulier werkgevers nog maar moet worden afgewacht of zij diezelfde positieve werkbeleving zullen ervaren. In dit verband wordt dan ook opgemerkt dat goede begeleiding op de werkvloer van de cliënten, maar ook van de collega's noodzakelijk zal zijn. Hier dient veel aandacht aan besteed te worden.

-Blz.13 2.4 1^e alinea laatste zin over marktverkenning naar sociale impact bonds. Dit is een nieuwe financiële constructie, waarbij private partijen investeren in de aanpak van een maatschappelijk probleem dat de overheid veel geld kost. De overheid betaalt hen terug met het geld dat zij hierdoor bespaart, inclusief een eventueel rendement. Bij deze Social Impact Bond kan het rendement oplopen tot 12% op jaarbasis. Hoe sneller de jongeren uitstromen, hoe hoger het rendement. In Groot-Brittannië en de Verenigde Staten wordt al volop ervaring opgedaan met deze investeringsconstructie. De adviesraden adviseren om deze nieuwe financieringsvorm snel en goed te onderzoeken op haar mogelijkheden.

-Blz.15 **3.Werken met mensen** 1^e zin Graag bezien, loopt door het ontbreken van woorden niet goed.

-Blz.15 **3.1 Inrichtingsprincipes** Bij de tweede bullet wordt gesteld: 'Medewerkers van het Werkbedrijf zijn aanwezig in de Servicepleinteams voor een sterke samenwerking'. De adviesraden vragen duidelijk te maken of hier sprake zal zijn van detachering of een andere vorm.

-Blz.15 **3e bullet van onderen** Hier wordt gesproken over de opgave voor de kwartiermaker. De adviesraden missen in het stuk wat de positie van de kwartiermaker is/wordt na de start van het Werkbedrijf. Graag verduidelijking.

-Blz.16 en 17 4.2 Meerjarenbegroting exploitatie Werkbedrijf

Hier zijn de adviesraden mee gestopt: naar hun mening een (te) onduidelijk onderdeel. Verzocht wordt om een duidelijke en begrijpelijke begroting te verschaffen.

-Blz.17 **Begrippenlijst** Naar de mening van de adviesraden is deze lijst te summier en dienen voor de leesbaarheid ook allerlei gebezigde begrippen en afkortingen opgenomen worden (bijvoorbeeld: instituut denken – contractmanagement – beleidsinterventie – WiW – BaB-baners – Social impact bond – Irocco - LIV Iroko)

Tot slot treft u hier aan een aantal bij de adviesraden levende zaken:

- In het stuk wordt een onderdeel ICT gemist, hoe competenties van werkzoekenden worden vastgelegd en hoe deze vervolgens worden gematcht met de vraag van de werkgevers.
- Nadrukkelijk dient aandacht te worden besteed aan de privacy nu diverse onderdelen worden samengevoegd tot Werkbedrijf.
- Over de locatie van het werkbedrijf wordt weinig vermeld. Toch is die belangrijk in verband met een goede en hechte samenwerking tussen werkbedrijf, serviceplein, afdeling Maatschappelijke Ondersteuning. Ook voor de inwoners is van belang dat het Werkbedrijf, ook fysiek, goed vindbaar en bereikbaar is.

- Als het stuk Kaders Bedrijfsplan Werkbedrijf verder wordt uitgewerkt, gaan de adviesraden er van uit dat zij bij deze uitwerkingen tijdig worden betrokken (stukken aanleveren).

De adviesraden gaan er van uit dat met hun opmerkingen – vragen – adviezen een positieve bijdrage wordt geleverd aan het tot stand komen van het Werkbedrijf en hopen op een goede inhoudelijke reactie uwerzijds.

Namens

- de Cliëntenadviesraad Alphen aan den Rijn, Kees Slingerland, voorzitter

- de Inwonersadviesraad Alphen aan den Rijn, Annette Sax, voorzitter

- de Adviesraad Sociaal Domein Kaag en Braassem, Fried Elstgeest, voorzitter

- de Wmo-adviesraad gemeente Nieuwkoop, Jaap Aartman, voorzitter